ЎзКП МК ПЛЕНУМИДА ҲИСОБ БЕРАМИЗ

ИЛҒОРЛАРДАН ЎРНАК ОЛИБ, ҲОСИЛНИ ОШИРИШ УЧУН АСТОЙДИЛ КУРАШАЙЛИК!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

7-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 117 (1637)
14 ИЮНЬ
СЕШАНБА
1960 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Ўзбекистон композиторларининг учинчи съезди

13 июнда съезд делегатлари ва меҳмонлари Ўзбекистон композиторлари союзининг раиси М. Бурхонов ва союз ревизия комиссияси раиси И. Карелованинг докладларини тинглади.

М. Бурхонов ўзбек совет музикасининг аҳволи ва вазифалари ҳақида гапириб, кейинги йилларда республика композиторлари ижодида замонавий тематика анча кўпроқ ўрин эгаллай бошлаганлигини айтди. Композиторлар Коммунистик партия чақириқларига муносиб жавоб беришга интилиб, ўз асарларида ажойиб воқелигимизни тобора кўпроқ акс эттирмоқдалар.

Опера ва балет музика ижодининг муҳим соҳасидир. Республика композиторлари кейинги уч йил ичида ана шу жанрдаги бир қанча асарларни яратдилар. Навоий номли ўзбек академик опера ва балет театрининг репертуари «Зайнаб ва Омон», «Дилором», «Майсаранинг иши», «Улуғбек» (янги редакцияси) опералари, «Ойниса» ва «Орзу» балетлари билан бойиди.

«Майсаранинг иши» ва «Улуғбек» опералари ҳамманинг тақдирига сазовор бўлди. Ҳамзанинг шу номли асари асосида яратилган «Майсаранинг иши» операси йирик асарлар орасида биринчи бўлиб Ўзбекистон чегарасидан чиқди. Ашхободда бу операнинг премьераси бўлиб ўтди. Яқин вақт ичида эса Фрунзе шаҳрида кўрсатилади. Челябинск шаҳрида Г. Мушелнинг «Бахт гули» балети қўйилди.

Ўзбек музикали саҳна санъатининг аҳволи, деди докладчи, кўнгилдагидек эмас, бунинг сабаби шундаки, ўзбек композиторлари бадиий жиҳатдан тўла қимматли асарлар яратиш учун музикали драматургиянинг ҳамма воситаларини ҳали чинакам эгаллаб олганлари йўқ. Республика ёзувчиларининг опера либреттосини яратишга бефарқ қараётганлари ҳам кўрсатиб ўтилди. Композиторлар билан ёзувчилар ўртасида ҳали ҳам чинакам ижодий ҳамжиҳатлик йўқ.

Совет санъатида ажойиб традиция — репертуар яратиш устида театр билан авторларнинг биргаликда ишлаши сингари традиция вужудга келган. Бироқ, афсуски, Навоий номли театр ва Композиторлар союзи раҳбарларининг ўзаро муносабатларида ҳали бу нарса етишмайди.

Музикали драма соҳасида аҳвол бир мунча яхши. Бу жанрдаги «Ватан ишқи» (композитор С. Бобоев), «Равшан ва Зулхумор» (композиторлар Т. Жалилов ва Г. Мушель), «Нурхон»нинг янги редакцияси (композиторлар Т. Жалилов, ва Г. Собитов) ва бошқа кўпгина пьесалар вужудга келди.

Бироқ, деди докладчи, музикали драмани янада ривожлантиришга боғлиқ бўлган ва ҳал этилмаган бир қанча масалалар бор. Шу вақтгача оркестрнинг состави ҳақида бир фикрга келингани йўқ. Оркестр симфоник бўлиши керакми, халқ оркестридан иборат бўлиши керакми ёки аралаш бўлиши керакми? Қўшиқ айтиш манераси ҳақидаги проблема аниқланмаган. Буларнинг ҳаммаси шунга олиб келмоқдаки айрим композиторлар халқ ижодини формал тарзда ёзиб ола бошладилар, бу нарса пойтахтдан ташқаридаги театрларда айниқса ёрқин намоён бўлмоқда.

М. Бурхонов симфоник музиканинг ривожланиши ҳақидаги масалага тўхталиб, бу соҳада композиторлар анча катта активлик кўрсатаётганликларини айтди. Асарларда ҳаёт ёрқин ва аниқ акс эттирилди, тинч ижодий меҳнат қилаётган кишиларнинг қувончли туйғулари акс эттирилди. Ғ. Қодировнинг «Рақс сюитаси», А. Берлиннинг «Байрам увертюраси», Пак Ен Ден симфонияси, Ю. Николаевнинг «Тантанали увертюраси», Я. Шерфетдиновнинг «Қрим эскизлари» ва бошқа асарлар ана шундай пьесалар жумласига киради.

Кўпгина композиторларнинг ҳормай-толмай ижод қилишлари натижасида ўзбек симфоник музикаси ўзбек миллий музикасининг интонацион тузилишига чамбарчас боғланган гармоник ва полифоник воситалари соҳасидаги янги муҳим элементлар билан боймоқда.

Докладчи шу билан бирга музикадаги ана шу жанрнинг ривожланишидаги жиддий камчиликларни очиб ташлади. У, программ асос ҳали ўз ўрнини эгалламаганлигини айтди. Композиторлар олдида тема юзакилигини бартараф этиш вазифаси турибди, улар ҳар қандай майда асарларга нисбатан ривожланган формадаги асарларни афзал кўришлари керак.

Ўзбекистонда музиканинг кантата сингари синтетик формаси замонавийлик белгиси остида ривожланмоқда. С. Юдаковнинг «Менинг Ватаним», В. Зудовнинг «Довюраклар», С. Валиласнинг «Зоя», А. Халимовнинг «Қорақалпоғистон», И. Ҳамраевнинг «Ўзбекистон хотин-қизлари» пьесалари ва бошқа кўпгина асарлар концерт коллективларининг репертуарини бойитди.

Бироқ, юксак тема ҳамма вақт ҳам ўзининг тўла бадиий аксини топади, деб бўлмайди. Кантаталар бутунликдан маҳрум бўлиб, уларда бошдан-оёқ ривожланиш бўлмаслиги сингари ҳоллар тез-тез учраб туради. Бу эса йирик асарларнинг айрим-айрим вокал-инструментал пьесаларга бўлиниб кетишига олиб келмоқда.

Халқ чолғу асбоблари оркестрлари учун асарлар яратиш ўзбек композиторлари ижодида маълум ўринни эгаллайди. Б. Гиенконинг «Памир темаларидаги увертюра» асари энг ёрқин асарлардан биридир. Қўшиқ жанри соҳасида докладчи В. И. Лениннинг ҳаёти ва революцион фаолиятига бағишланган асарлар циклини кўрсатиб ўтди. Булар орасида Д. Зокировнинг «Улуғ Ленин» қўшиғи, А. Муҳаммедов, Х. Изомов, Х. Раҳимов ва бошқа композиторларнинг қўшиқлари бор.

Бироқ, замонамиз қон томирининг қудратли уриб турганлигини акс эттирадиган оммавий қўшиқлар ҳали яратилгани йўқ. Ёшлар учун янги, яхши куйлар деярлик йўқ.

Сўнгра М. Бурхонов съезд қатнашчиларига композиторларнинг камер музикаси, болалар учун пьеса, кино ва драма спектаклари учун музика яратиш соҳасидаги фаолиятлари ҳақида гапириб берди.

(ДАВОМИ ТЎРТИНЧИ БЕТДА)

Ғўзанинг ривожланишини тезлатайлик

КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинлашиб келаётган Пленумлари муносабати билан областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўртасида юксак меҳнат кўтаринкилиги вужудга келди. Колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар ва қишлоқ хўжалик мутахассислари Пленумни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Бу йилнинг мураккаб шароитида давлатга пилла сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилганлиги ва давлатга 1.101 тонна пилла топширилганлиги областимиз колхоз ва совхозларининг дастлабки энг катта ғалабаси бўлди. Оққўрғон район пиллачилари ўз социалистик мажбуриятларини бажариб, етти йиллик планнинг 1965 йилга мўлжалланган даражасига эришдилар. Бекобод, Қуйи Чирчиқ, Оржоникидзе, Ўрта Чирчиқ, Калинин, Янгийўл, Сирдарё, Чиноз ва Бўка районларининг колхоз ва совхозлари ҳам ўз социалистик мажбуриятларини адо этдилар.

СССР Олий Совети V сессиясининг тарихий материалларидан илҳомланган шонли пахтакорларимиз орасида ҳосилдорликни ошириш юзасидан янги ватанпарварлик ташаббуси бошланди. Ғанишерчилар ҳаракатига қўшилган Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг Муллахўжа Йўлбарсов, Абдураҳмон Сарибоев ва Ҳайдарали Қамбаров ўртоқлар бошлиқ илғор бригадалари гектаридан 50 — 60 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилдилар. Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли ва Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозларининг азамат пахтакорлари аввалги мажбуриятда кўрсатилган 40 центнер ўрнига 45 центнердан ҳосил етиштиришга сўз бердилар. Мўл ҳосил учун курашга астойдил бел боғлаган илғор пахтакорлар ғўзанинг ривожланишини тезлатиб, маромига етказиб олиш учун қатор ораларини юмшатиш, озиқлантириш ва суғориш ишларини юксак агротехника қоидаларига амал қилиб ўз вақтида ва юқори сифатли ўтказмоқдалар. Шунинг учун ҳам бундай участкаларда ғўзалар соғлом ривожланиб, бир текис шоналай бошлади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети «Ғўзанинг ривожланишини тезлатиш тадбирлари тўғрисида» май ойининг охирида қабул қилган қарорида **«Июнь ривожланишдан кечиккан ғўзаларни маромига етказиб олишда ҳал қилувчи ой бўлиши, июль ва август ойлари эса мўл ҳосил тўплаш ва етиштириш ойи бўлиши керак»** деб таъкидлаган эди. Янгийўллик пахтакорлар Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг бу қарорига амал қилиб, июнь ойини мўл ҳосил учун курашда зарбдор ой деб эълон қилдилар ва июнда ғўзанинг ўсиши ва ривожланишидаги қолоқликни тугатиш юзасидан конкрет тадбирлар белгилаб, уни муваффақиятли амалга оширмоқдалар.

Бироқ, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг «Ғўзанинг ривожланишини тезлатиш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини қониқарсиз бажараётган, ғўза парваришидаги қолоқликни тугатиш чораларини кўрмаётган колхоз, совхоз ва районлар ҳам йўқ эмас. Оққўрғон, Чиноз районларидаги ва Янгиер шаҳридаги кўпчилик хўжаликларда ғўзанинг ривожланишидаги қолоқлик катта ташвиш туғдирмоқда.

Оққўрғон районидаги Ленин номли, Ворошилов номли, Сталин номли, «Октябрь 40 йиллиги» колхозларида, «Оққўрғон» совхозида, Чиноз районидаги Ленин номли, Энгельс номли, «Коммунизм» колхозларида, Янгиер шаҳридаги Карл Маркс номли, «Коммунизм» колхозларида, «Фарҳод», «Дружба» ва 2-«Боёвут» совхозларида ўсишдан қолган, ёввойи ўт босган ғўзалар анчагина майдонни ташкил қилади. Айниқса Янгиер шаҳридаги ва Чиноз районидаги колхоз ва совхозларда ғўза парвариши ниҳоятда қониқарсиз бормоқда, тракторлардан ёмон фойдаланилмоқда. Сўнгги ўн кунликда Янгиерда 40 га яқин трактор ғўза қатор ораларини культивация қилишда қатнашмади, тракторларнинг ўртача иш унуми ниҳоятда паст бўлиб, 5, 6 гектарга тенг бўлди. Шаҳар хўжаликларида бегона ўтга ва ғўза зараркунандаларига қарши кураш суст бормоқда. Шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Сардоров ва шаҳар ижроия комитетининг раиси Жумаев ўртоқлар ғўзанинг ривожланишидаги қолоқликни тезроқ тугатиш учун шошилинч чоралар кўрмаётирлар.

Июнь — ғўзанинг ривожланишини тезлаштиришда асосий, ҳал қилувчи ойдир. Июнда ғўза камида икки марта узунасига ва кўндалангига парвариш қилиниши, бунда қатор ораларининг мумкин қадар кенгроқ юмшатилишига ва ишнинг сифатига алоҳида аҳамият бериш керак. Культивациянинг сифатли ўтказилиши ва ўсимликнинг нормал қалинликда бўлиши ва сақлаб қолиниши учун механизаторларнинг масъулиятини ҳар қачонгидан ҳам ошириш зарур. Шу билан бирга тракторларнинг бетўхтов унумли ишлашини таъминлаш, универсалчиларга зарур бўлган ҳамма шароитларни яратиб бериш лозим.

Ғўзаларни бегона ўтлардан батамом тозалаш ва қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кескин кураш олиб бориш, озиқлантиришни ва суғоришни ўз вақтида сифатли ўтказиш ўсимликнинг ривожланишини тезлаштиради. Ишни шундай ташкил этиш керакки, ғўзага комплекс ишлов бериш юзасидан белгиланган агротехника тадбирлари тўла амалга оширилсин ва кундалик графиклар сўзсиз бажарилсин, колхоз ва совхозлардаги ишга яроқли ҳамма ишчи кучлари, пилладан бўшаган кишилар ғўзани ёввойи ўтлардан тозалашга, қатор ораларини ишлашга сафарбар қилинсин.

Яна 10 кундан кейин — 24 июнда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми очилади. Бу пленумда Тошкент область партия комитети ҳисоб беради. Ҳозир барча партия, совет ташкилотларининг фаолияти қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни бажаришда пленумни юксак кўрсаткичлар билан кутиб олишга қаратилиши лозим.

Пахтакор ва механизатор ўртоқлар! Ғўзанинг ривожланишини тезлаштириш учун тер тўкиб, астойдил фидокорона меҳнат қилиб ишлайдиган қизғин дамлар келди. Ғанимат кунларни қўлдан бой бермасдан бутун куч ва техникани ишга солайлик, ғўза парваришидаги қолоқликни тезда тугатиб, барча майдонлардаги ғўзаларни тўла шонага киритиб олайлик, зиммамизга олган юксак социалистик мажбуриятга яраша мўл ҳосил етиштирайлик!

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетида

Оржоникидзе районидаги „Қизил Ўзбекистон" колхози аъзоларининг ташаббуси ҳақида

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози аъзолари етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун курашиб, бу йил ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил етиштириш юзасидан социалистик мажбурият олдилар.

«Қизил Ўзбекистон» колхози коллективи СССР Олий Совети бешинчи сессияси тарихий қарорларидан руҳланиб, ўз ички имкониятларини ва фойдаланилмаётган резервларини ҳисоблаб, илгариги мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар ва 1780 гектар ернинг ҳар гектаридан олинадиган ҳосилни 45 центнерга етказишга қарор қилдилар.

Область партия комитети бюроси 1960 йилда пахта етиштириш юзасидан оширилган мажбурият олган Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози (раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Матқобулов, партия ташкилотининг секретари Ҳ. Элбўсинов ўртоқлар) аъзоларининг ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади.

Шаҳар партия комитетлари, район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари «Қизил Ўзбекистон» колхози аъзоларининг мажбуриятини колхозчилар ва совхоз ишчиларининг йиғилишларида кенг муҳокама қилишни уюштирсинлар, пахтакорларнинг ижодий ташаббусларини кучайтириб, пахта ҳосилини ошириш ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришни кўпайтиришга қаратилган қўшимча тадбирлар белгилаб чиқсинлар.

Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, партия ташкилотларининг секретарлари зиммасига июнь ойида ғўзанинг ривожланишидаги кечикишни тугатиш юзасидан белгиланган тадбирларнинг бажарилишини таъминлаш тавсия этилади.

ГЕКТАРИДАН 45 ЦЕНТНЕРДАН ҲОСИЛ ЕТИШТИРАМИЗ

Абдужамил МАТҚОБУЛОВ, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Яқинда колхозимизда участка, бригада, звено бошлиқлари, механизаторлар ва агрономлар иштирокида йиғилиш бўлди. Бунда ҳозиргача пахтачилик соҳасида қилган ишларимизни якунлаб, етиштиришимиз мумкин бўлган ҳосилимизни чамалаб кўрдик. Колхоз бўйича 1780 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш юзасидан илгариги олган мажбуриятимизнинг бажариш учун қандай замин ҳозирланганлигини кўздан кечирдик. Колхозда 24 та пахтачилик бригадаси бор. Шундан 9 та бригада илгари ҳар гектар ердан 36—39 центнердан, 11 бригада эса 40 центнердан ва 3 та бригада 42—45 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган эди.

Бригада ва звено бошлиқлари ўзларининг мавжуд имкониятларини ҳисоблаб ва кўп йиллик тажрибаларга ишониб, КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинлашиб келаётган Пленумлари шарафига бошланиб кетган социалистик мусобақага қўшилиб, ўз зиммаларига яна оширилган қўшимча мажбурият олдилар.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Анвар Эгамназаров бошлиқ бригада аъзолари илгари 145 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил олишга аҳд қилган эдилар. Улар энди ўз имкониятларини чамалаб кўриб, олган мажбуриятимиз имкониятларимизга нисбатан оз экан, ғанишерчасига ишлаб ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил етиштирамиз деб янги мажбурият олдилар.

Қудрат Аҳмедов, Баҳром Юсупов ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари ҳам эллик центнерлик ҳаракатга қўшилдилар. Бригада ва звено бошлиқларининг илғор ватанпарварлик ташаббусидан сўнг илгари олган мажбуриятимизни қайта кўриб чиқдик ва 1780 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил етиштиришга қарор қилдик.

Хўш, биз нимага ишониб шундай юксак мажбурият олдик. Бунга эришиш учун қандай имкониятлар бор?

Дастлаб шуни айтиш керакки, бу йил ҳамма майдонда чигит ер намига бир текис ва тўла униб чиқди. Ҳар йили хато ерларга қўл билан қўшимча чигит экар эдик. Анчагина ерлардаги чигитни сув қўйиб ундириб олардик. Натижада бир картанинг ўзида бир неча хил ёшдаги ғўза пайдо бўларди. Мана шу сабабли ҳар гектар ердан кўнгилдагидек ҳосилни ололмай қолардик. Бу йил эса деярлик ҳамма майдондаги ғўзаларимиз бир текис униб чиқиб, оласига кам экдик. Демак ғўза текис ва гектарлар тўла бўлгани туфайли ҳосилнинг ошиши учун пухта замин ҳозирланди. Юксак мажбурият олишимизнинг битта сабаби шу.

Илгарилари ғўзаларимиз бир томонлама ишлангани учун маълум миқдорда кетмонга суянишга мажбур эдик. Кетмон билан ғўзани трактор каби сифатли парвариш қилиб бўлмаслиги энди ҳаммага аён. Бу йил 900 гектар ерга режа сими билан чигит экдик. 1700 гектар пахта майдони икки томонлама, 800 гектар ердаги ғўза эса кетмонсиз парвариш қилинаяпти. Яганалаш ўз вақтида ўтказилди. Меҳнат анча кам сарфланди. Ғўзанинг қизилпоча бўлиб қолишига йўл қўйилмади. Ғўзалар эрта берилган ўғит ва сувдан тўла фойдаланиб эркин ўса бошлади. Мўл ҳосилнинг иккинчи замини шу.

Бу йил ёғингарчилик кўп бўлгани, ҳаво салқин келгани учун ғўзанинг ривожи анча кечикди. Ёввойи ўтга, қатқалоққа қарши кураш олиб бориш, [illegible] олиш учун культивацияни кучайтириш лозим бўлди. Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг июнь ойи тадбирлари тўғрисидаги қарорига амал қилиб биз ғўза парваришини янада кучайтирдик. Ҳозиргача 1780 гектар пахта майдони тўрт марта культивация қилинди. Шу жумладан квадрат-уялаб чигит экилган ерлар 3,1 марта узунасига ва кўндалангига культивация қилинди. Деярлик ҳамма майдонларда ёввойи ўтлар йўқотилди. Ғўзанинг ҳар томонлама яхши ривожланиши учун шароит яратилди. 4 га ОДН билан уват ва марзаларга, хашаротга қарши дори сепилди. Ернинг шароитига қараб суғоришни ташкил қилдик. Мўл ҳосил етиштириш учун бу тадбирлар учинчи заминдир.

Партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрликлари, СССР Олий Совети сессияси қарорларидан бениҳоя руҳланган колхозчиларимиз ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар. Ҳар куни 10-11, ҳатто 12 гектар ердаги ғўзани сифатли культивация қилаётган Август Рўзимбетов, Абдураҳим Мирзакаримов, Мирдовуд Қодиров, Юрий Ҳилиров каби механизаторлар кундан-кунга ғайрат қилмоқдалар. 38 та чопиқ трактори бетўхтов ишлаб турибди. Раҳим Бердиёров, Халил Худойназаров, Маҳкам Исмоилов каби моҳир сувчиларимиз бор.

Пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун курашиш билан бир вақтда ҳосилни машина билан териб олишга ҳам тайёргарлик кўра бошладик. Бу йил колхозимизда 8 та СХМ-48М ва 2 та ХВС-1,2 маркали пахта териш машинаси ишлайди. Терим машиналарининг ҳаммаси тўла ремонтдан чиқарилган. Механик-ҳайдовчи кадрлар тайёрлаш мақсадида Мирзачўлдаги механизаторлар мактабига 6 кишини ўқишга юбордик.

Колхозимиз аъзолари КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Пленумларини ана шундай ишлар билан кутиб олмоқдалар. Улар республикамиз бўйича 3 миллион 170 минг тонна пахта етиштиришга муносиб ҳисса қўшиш учун курашмоқдалар.

Ўзбекистон КП Оққўрғон район комитети ва район ижроия комитетига

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети мамнуният билан қайд қиладиларки, КПСС XXI съезди тарихий қарорларидан илҳомланган Оққўрғон районининг колхозчилари, совхоз ишчилари ва қишлоқ хўжалик мутахассислари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Пленумини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, ипак қурти боқишнинг прогрессив усулларини қўллаяниб, қурт парваришини яхши ташкил қилдилар, кўкламги қурт боқишни намунали ўтказдилар ва пилла етиштириш ҳамда уни давлатга сотиш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ва **етти йиллик план топшириқларини** областда биринчи бўлиб муддатидан илгари бажардилар.

Область партия комитети ва область ижроия комитети район қишлоқ хўжалик ходимларини ва барча меҳнаткашларини пилла етиштириш бўйича етти йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажарганликлари билан қизғин табриклайдилар ҳамда улар пиллачиликни янада ривожлантириш учун бутун куч ва ғайратларини сарфлайдилар, пиллачилик ва унинг ҳосилдорлигини оширишнинг асоси бўлган озуқа базасини мустаҳкамлаш юзасидан барча зарур чораларни кўрадилар, деб ишонадилар.

Область партия комитети ва область ижроия комитети район партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари пахта, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга ҳамда қишлоқ хўжалигининг бошқа барча соҳаларини ривожлантиришга, етти йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани янада кенг ривожлантирадилар, деб ишонч билдирадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ

Учинчи парваришдан чиқарилди

Гулистон районидаги «Социализм» совхозининг 3-бўлимидаги ўртоқ Маҳмуджон Каримов бошлиқ бригада ишчилари астойдил меҳнат қилмоқдалар. Ҳозиргача 115 гектар ердаги ғўза уч марта узунасига ва кўндалангига культивациядан чиқарилди.

Ғанишер ака Юнусов изидан бораётган бу бригада ишнинг сифатига алоҳида аҳамият бераётир. Механизаторлардан Холбозор Мардонов, Турғун Мирзақуловлар культивация қилган ерларда ғўза шоналай бошлади.

— Ҳар гектаридан 30 центнердан пахта етиштирамиз, — дейди бригадир Маҳмуджон Каримов, — еримиз шўр ўзак массивига туташиб кетган, янги ўзлаштирилган ер ҳисобланади. Лекин биз уни тўйдирсак, ишловини ўрнига келтирсак ҳосилини аямайди.

Ҳозир бу бригадада ғўзанинг тўртинчи цикл парваришига тайёргарлик кўрилмоқда.

Х. АЗИЗОВ.

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг аъзолари КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумлари шарафига янги оширилган мажбурият олдилар. Улар 1780 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан пахта топширишга аҳд қилдилар. Суратда: колхоз раиси А. Матқобулов ва бригада бошлиғи А. Бобокалонов ўртоқлар мавж уриб ўсаётган ғўзаларни кўздан кечирмоқдалар.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЎзКП МК ПЛЕНУМИДА ҲИСОБ БЕРАМИЗ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТИМИЗНИ БАЖАРИШ

Бир дарахтда хилма-хил мева

Академик Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик институтининг гибрид боғида тажриба мева участкаси бор. Участкада баланд бўйли дарахтлар билан бир қаторда олма, нок ва беҳи дарахтларини ҳам кўриш мумкин. Ҳар бир дарахтда бир нечтадан пайванд қилинган дарахт шохлари бор.

— Боғдорчилик тарихида, — деди институт селекциячиси ўртоқ Шарипов, — мева дарахтларининг кўп танали шакли маълум эмас эди. Шу вақтгача бир танали дарахт фақат ўзини озуқа ва нам билан таъминлай олади деб ҳисоблаб келинар эди. Бизнинг тажрибамиз бу фикрни рад этди. Тадқиқотлар натижасида шу нарса аниқландики, дарахт танаси кўпайтирилиши билан унинг ривожланиши учун қулай бўлган энг яхши микроиқлим шароити яратилади. Бунга дарахтнинг паст бўйли хилларини вужудга келтириш йўли билан ҳам эришилади. Бундай шароитда озуқа моддаларининг тупроқдан баргга ва баргдан томирларга ўтиш йўли қисқартирилади, шунингдек ўсимликларнинг совуққа чидамли бўлиши оширилади. Масалан, паст бўйли уч танали дарахт мавсумда 60 тагача мева беради, ваҳоланки, одатдаги битта танали дарахт фақат 30—35 дона мева беради. «Шафтолисимон ёзги» сорт олманинг уч танали тупи ҳосили беш марта ортади.

Кўкламда институтда янги шаклдаги дарахтларни ўтказиш анча кўпайтирилди.

Жун топшириш илғорлари

СССР Олий Советининг V сессияси қарорлари областимиз чўпонларини ҳам қўйчиликни ривожлантириш ва улардан кўплаб жун қирқиб олишга илҳомлантириб юборди.

Тошкент наслчилик совхозининг чўпонлари бу соҳада айниқса яхши натижаларга эришмоқдалар. Улар баҳорги жун қирқиш кампаниясини намунали ташкил этганлар.

Совхознинг «Октябрь» бўлими чўпонларидан Сотиқ Болғамбоев ва Анорбой Бердалиев ўртоқлар ўз отарларидаги қўйларини яхши парвариш қилиб, ҳар бир бош қўйдан 2,5—3 килограмм ўрнига 4 — 5 килограммдан биринчи нав майин ва ярим майин жун олишга эришдилар ва 707 бош совлиқдан 800 бошдан ошириб соғлом қўзи олинишини таъминладилар.

Шунингдек Куйбишев бўлимидаги қўй боқувчилардан Манноп Алданов ва Эргаш Тошпўлатовлар ҳам мусобақада олдинда бориб, давлатга пландан ташқари 220 килограмм жун топширдилар.

Совхоз чорвадорлари бу йил баҳорнинг серёмғир келишидан фойдаланган ҳолда келгусининг ғамини еб, қўйлар учун мўл-кўл хашак тайёрлашга киришдилар.

Б. УМАРОВ.

Калинин районидаги Хрущев номли колхоз пиллачилари бу йил ҳар йилгидан ҳам мўл ҳосил етиштирдилар. Суратда: (чапдан ўнгга) ҳар қутисидан 90—100 килограммдан пилла ҳосили топширган Ҳабиба Қорабоева, Инобат Абдусаломова ва бригада бошлиғи Муборак Маҳмуджонова ўртоқлар пунктга топшириладиган пиллаларни навларга ажратмоқдалар.

Х. Хайитмуҳамедов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ХУШ ХАБАРЛАР

БЕКОБОД. Ленин номли колхоз пиллачилари 227 қути ипак қурти боқиб, давлатга 15 тонна пилла сотиш мажбуриятини олган эдилар. Ипак қуртлари намунали боқилди. Натижада шу кунгача давлатга 16 тоннадан ортиқроқ пилла сотилиб, мажбурият ошириб бажарилди.

Пиллачилардан Холбуви Ҳасанова, Каромат Ҳасанова ўртоқлар катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Улар ҳар қути қурт уруғидан 90—100 килограммдан пилла топширдилар. Шунингдек Дзержинский номли колхоз пиллачилари ҳам 26 минг 200 ўрнига 26 минг 600 килограмм пилла етиштириб, олган мажбуриятларини ошириб бажардилар.

И. ХАТАМОВ.

ЯНГИЙЎЛ. «Давлатга яна 4 минг 800 килограмм пилла сотамиз!» Бу — Ленин номли колхоз пиллачиларининг қўшимча мажбурияти. Пиллачилар 221 қути қурт уруғи боқиб, шу кунгача давлатга 9 минг 500 килограмм пилла топширдилар. Ички имкониятлар ҳисобга олиниб, яна 4 минг 800 килограмм пилла тайёрлашга қарор қилинди. Мўл пилла ҳосили етиштириш учун бошланган мусобақада ўртоқ Қудрат Салимов бошлиқ бригада аъзолари ғолиб чиқдилар. Уларнинг плани 167 процент бажарилди.

Т. НИШОНБОЕВ.

ЎРТА ЧИРЧИҚ. Куйбишев номли колхоз пиллачилари 100 қути ипак қурти боқдилар. 24 кун ичида етиштирилган мўл ҳосил колхоз аъзоларини қувонтирди. Ҳар қути қурт уруғидан 48 килограммдан ортиқроқ пилла олиниб, план ортиғи билан бажарилди. Пиллачилар ҳар қути қурт уруғидан яна 18 килограммдан пилла топшириш учун курашмоқдалар.

А. РАЗЗОҚОВ.

ҚУЙИ ЧИРЧИҚ. Ворошилов номли колхозда ипак қурти намунали боқилди. Ўртоқ Ўрим Алданова бошлиқ звено уч қути қурт уруғидан 300 килограмм пилла етиштирди. Ўртоқ Сирға Ҳамроева бошлиқ звенода эса уч қути қурт уруғидан 280 килограмм пилла йиғиб олинди. Звено аъзолари ҳар қути уруғдан яна 8 килограммдан пилла олишга аҳд қилдилар.

Д. ҚУРУМБОЕВ.

Латифа МИРУБАЕВА.

Ҳар қутисидан 135 килограмм

Латифа Мирубаева Янгийўл районидаги Киров номли колхоздагина эмас, балки областимизда ҳам донгдор пиллачилардан ҳисобланади. Йил бошида бўлиб ўтган область пиллачиларининг кенгашида кўпчилик қатори у ҳам сўзга чиқиб, ҳар қути қурт уруғидан 130 килограммдан пилла топшириш юзасидан мажбурият олган эди.

Латифа ўз ваъдасининг уддасидан чиқиш учун кечани-кеча, кундузни-кундуз демай меҳнат қилди. Бугунги натижа унинг сўзи билан иши бир эканлигини кўрсатди. У бошлиқ звенонинг азамат пиллачилари баҳорнинг совуқ келиши ва тут баргларининг камчил бўлиши сингари қийинчиликларни енгиб, беш қути қурт уруғидан мўл пилла ҳосили етиштириб, районда биринчилар қатори планни бажаришган эди.

Ўртоқ Мирубаеванинг звеноси шу кунларда ҳам ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Улар ҳозиргача ҳар қутисидан 135 килограммдан пилла топширдилар.

А. ЖАЛОЛОВ.

...ИСИТМАСИ ОШКОР ҚИЛДИ

Оққўрғон райони меҳнаткашлари бу йил мамлакатга 40 минг тонна «оқ олтин! етказиб бериш учун курашиб, поёнсиз пахта далаларида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Райондаги бир қатор колхозларнинг партия ташкилотлари колхозчиларнинг унумли ишлашлари учун уларга маданий-маиший шароит яратиб бериш, лекция, суҳбатлар уюштиришда бирмунча ишлар қилдилар. Айрим колхозларда, гарчи қониқарсиз ишлаётган бўлсада, яслилар ташкил этилган, дала шийпонларида колхозчилар учун иссиқ овқат уюштирилган.

Лекин умуман олганда район колхозларида пахтакорларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш, уларнинг унумли меҳнатдан сўнг ҳузур қилиб дам олишларини ташкил этиш қониқарли аҳволда эмас. Ана шундай ишлар билан бевосита шуғулланиши зарур бўлган колхоз партия ташкилотлари кўпинча юзаки планлар тузиш, ён дафтарларига аллақандай мужмал тадбирларни қайд қилиб қўйиш билан чекланиб қолмоқдалар.

Биз Куйбишев номли колхозда бўлганимизда ғалати бир аҳволга дуч келдик Бригадаларда ғўзаси ўт босмаган карталарни учратиш қийин, ғўзаларнинг авжи ниҳоятда паст бўлишига қарамасдан, негадир далаларда одамлар кам учрайди. 1-бригада аъзолари ҳали соат бир бўлмасданоқ овқатланиш учун уйларига тарқаб кетганлар. 2-бригада аъзолари гарчи дала шийпонида иссиқ овқат ўрнига чой-нон ичиб ўтиришган бўлсаларда, шийпон уларнинг нормал дам олиши учун асло жавоб бермайди.

— Нега бундай? — сўрадик бригадир Музаффар Мафизовдан.

— Нимани сўраяпсиз? — деди у билмасликка олиб.

— Иссиқ овқат йўққу!

— Бор эди..., — деди бригадир тутилинқираб, — бугун иш билан овора бўлиб овқат ҳам эсга келмабди.

Маълум бўлишича бригада дала шийпонида агитатор томонидан лекция ва суҳбатлар ҳам уюштирилмас экан. Бригада бошлиғи ҳам, колхозчилар ҳам Соли Саидовнинг агитатор эканлигини билишади-ю, сўнгги кунларда қандай темада суҳбат ўтказгани, биронта деворий газета ёки «Жанговар варақа» чиқарганини эслай олмайдилар. Шийпонда на кундалик газеталар ва на биронта брошюра кўзга ташланади. Шийпон деворида осиглиқ турган шиорлар ҳам шунақанги хато ёзилганки, бир хилларининг маъносига тушуниб бўлмайди, бир хиллари эса ёмғирда ювилиб, ўчиб кетган.

1-ва 2-бригадалар учун хизмат қилиши керак бўлган ясли биносига катта қулф осиб қўйилган. Бинонинг ичи анчадан буён одам кирмагани учун бўлса керак, чанг босиб кетибди. Ясли мудираси Зувайда Қурбонова бўлса аллақандай лозиматга кетиб қолган. Колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Жуман Сайдаев гўё ҳамма ишларни қойил қилиб ташлагандек ғўза парвариши қизғин кетаётган бир пайтда ўз уйида беларво ухлаб ётган экан.

— Ишлар қалай? — сўрадик ундан.

— Ростини айтсам, — деди у кўзларини уқалаб, — дала ишлари билан 15—20 кундан буён тузукроқ шуғулланаётганим йўқ. Эшитишимга қараганда 500—600 гектар ерни ўт босган дейишади... Менинг ўзим бўлсам оммавий-сиёсий ишлар билан бандман.

Секретарь дала шийпонларида иссиқ овқат ташкил этилганлиги, колхозда бир неча яслилар ишлаб турганлиги, агитаторлар колхозчилар ўртасида лекция, суҳбатлар ўтказаётганликлари тўғрисида мақтаниб, тўлқинланиб гапирди:

— Айниқса мудирамиз Зувайдахон яхши ишлаяпти, иложи бўлса ўшани бир мақтаб ёзинглар! — илтимос қилди у сўзининг охирида.

— Сиз айтган ясли қулф-ку!

Сайдаев жавоб ўрнига бошини қашлаб қўяқолди. Секретарнинг бегам ва бепарволиги шу даражага бориб етганки, ҳатто у сўнгги икки ой учун ўзига иш плани ҳам тузиб олмаган. Колхозда 51 коммунист бўлгани ҳолда уларнинг биронтаси ҳам колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий иш олиб бориш учун бригадаларга биркитилмаган. Сайдаев колхозда 60 га яқин агитатор борлигини ён дафтарига ёзиб олибди-ю, лекин улар шу кунларда лекция, суҳбатлар ўтказаяптими-йўқми — бундан бутунлай хабарсиз.

Район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири ўртоқ Ҳамроқул Тошпўлатов ҳузурида бўлганимизда у бизга райондаги 9 колхознинг деярлик ҳаммасида ҳам оммавий-сиёсий ишлар яхши йўлга қўйилгани, дала шийпонлари мукаммал жиҳозлангани, иссиқ овқат ташкил этилгани ва болалар яслилари кўнгилдагидек ишлаб турганлигини айтди.

— Айниқса Ленин номли, Карл Маркс номли колхозларда оммавий-сиёсий ишлар намунали олиб борилмоқда, — деб қўшиб қўйди у.

Касални яширсанг иситмаси ошкор қилади деганларича бор. Биз Карл Маркс номли колхоз далаларида бўлдик. Бу ерда ҳам худди Куйбишев номли колхозда бўлгани каби ғўзаси ўт босмаган, чанқамаган карталарни учратиш қийин бўлди. Шу долзарб кунларда жуда камдан-кам одам ғўза парвариши билан шуғулланмоқда.

Колхоз партия комитетининг секретари Раимберди Бобомуродовдан:

— Сизларда қайси бригаданинг дала шийпони намунали ишлаб турибди, — деб сўрадик.

— Ҳамма шийпонларимиз ҳам яхши безатилган, иссиқ овқатни керагича бериб турибмиз. Ҳар қайси участкага комитет аъзоларидан бир кишини биркитиб қўйганмиз, вақтларинг бўлса, 4-ва 9-бригада дала шийпонларини бориб кўришларинг мумкин, — мақтанчоқлик билан деди у.

Афсуски, 9-бригадада бўлганимизда номигагина қўнқайтириб қўйилган шийпон атрофини ёввойи ўтлар босиб ётганини кўрдик. Бу ерда на бирон шиор, на плакат, на «Жангсвар варақа», на газета бор. 4-бригаданинг «намунали» дала шийпони катта қўрғон ичида экан, қўрғоннинг дарвозасига эса бир эмас, бирданига икки қулф осиб қўйилибди. Шу бригадага колхоз партия комитетининг аъзоси ўртоқ Эргаш Усмонов биркитиб қўйилган. У бу ердаги оммавий-сиёсий ишларнинг бориши билан мутлақо қизиқмайди. Агитаторлар нима иш қилаётганлигидан хабарсиз. Дала шийпонларида биронта бўлсин «Жанговар варақа» чиқарилган эмас. Ўртоқ Усмоновнинг айтишича, май ойида бўлиб ўтган СССР Олий Совети бешинчи сессиясининг материаллари сессиядан аввал март, апрель ойларидаёқ тушунтириб қўйилган эмиш. Ана холос, бу нима деган гап бўлди? Райком пропаганда ва агитация бўлимининг мудири ўртоқ Тошпўлатов мақтаган колхозда аҳвол шундай бўлгандан кейин, бошқа колхозлар ҳақида нима дейиш мумкин!

— Бирон яслини бориб кўрсак бўладими? — сўрадик ўртоқ Бобомуродовдан.

— Марказий яслимизни кўришингиз мумкин! — жавоб берди секретарь.

«Марказий ясли» деб аталган жойга бордик. Ҳовли жазирама офтоб, унинг саҳнини ўт босиб кетган — худди эгаси кўчиб кетган ҳовлидек ҳувуллаб ётибди. Мудира Сурмахон Бобомуродова дам олиш учун уйига кетиб қолибди, тарбиячилар икки-уч болани ёнига олиб, ухлаб ётишибди. Яслига тортилиши лозим бўлган 60 боладан бу ерда 9 бола «тарбияланмоқда», холос. Шу колхознинг Охунбобоев участкасидаги, райондаги «Озод», «Октябрь 40 йиллиги», Ленин номли колхозлардаги болалар яслисида ҳам аҳвол худди ана шундай.

Карл Маркс номли, Ленин номли, «Октябрь 40 йиллиги», «Озод», Куйбишев номли колхозларга доимий биркитиб қўйилган район партия комитетининг инструкторлари Кан, Эртоев, Ҳайитов ўртоқлар эса колхозчилар ўртасида оммавий сиёсий ишларни кучайтириш масаласи билан қониқарсиз шуғулланмоқдалар. Аҳвол ана шундай ачинарли бўлгани ҳолда ўртоқ Тошпўлатов ўз кабинетида ўтириб, фақат сводкалар тўплаш, графаларни тўлдириш билан банд бўлиб қолган.

Пахта далаларида кечани-кеча, кундузни-кундуз демай, фидокорона меҳнат қилаётган колхозчиларнинг турмуши, маънавий дунёси тўғрисида етарли ғамхўрлик қилинмаётганлигини бригада дала шийпонларида кўчма дўконлар ташкил этилмаганлиги, улар учун вақти-вақти билан концерт ва кинофильмлар кўрсатиб турилмаганлиги ҳам яққол исботлаб турибди.

Агар район партия комитетининг секретарлари жойларга борганларида колхозчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш масалалари билан чинакамига шуғулланганларида эди, аҳвол бундай бўлмас, ғўзаларни ёввойи ўтлар босиб кетмаган, ғўза қатор ораларига ишлов бериш ҳар томонлама қизитиб юборилган бўлар эди, албатта.

Х. ТЎХТАБОЕВ,
Б. ЭРҚОРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

Ҳожар холага қойилмиз

— Рўзғорим бут, ҳеч нарсадан камчилигим йўқ, — дейди Ҳожар хола Нўкаева, — мени аллақачоноқ пенсияга чиқариб қўйишган. Лекин таним соғ экан бекор ўтиришни ўзимга эп билмайман. Колхозчи ўғил-қизларимга қўлимдан келганича ёрдам бераяпман.

Бу кекса колхозчи Янгийўл районидаги «XIX партсъезд» колхозида яшайди. Ҳожар хола ҳақиқатан ҳам тиниб-тинчимайдиган қариялардан ҳисобланади. У ҳар йили қурт тутиб ундан мўл ҳосил олади. Ҳозиргача ҳар қутисидан 140 килограммдан ошириб пилла топширган бу кексага ҳамма қойил, ундан ҳамма мамнун.

Колхоз давлатга 5200 килограмм пилла топшириб, районда биринчилар қатори пилла тайёрлаш планини ортиғи билан бажарди. Бунда Ҳожар хола Нўкаева, Қирғизбой Исоқов сингари пиллачиларнинг ҳиссаси каттадир. Колхоз яна 1000 килограмм пилла топшириш мажбуриятини олди.

И. ҚЎЧҚОРБЕКОВ.

ҚАНИ, ҲАКИМПОЛВОН БИЛАН КИМ БЕЛЛАШАДИ?

ШУНДАЙ БЎЛГАН ЭДИ...

Бригада ерига ташланган чигит қийғос униб чиққан ва эндигина дала бўйлаб яшил квадратлар ҳосил қилган ҳам эдики, шу орада тасодифан бир ҳол юз берди. Осмонни қора булут бир текис қоплаб олди-ю, даҳшатли момақалдироқдан кейин ҳаммаёқни дўл аралаш сел босди кетди. Дўл ёғадими, сел ёғадими, барибир, бу пахтакор учун офатнинг ўзгинаси.

Кўз очиргани қўймай сел уриб турганида бригада бошлиғи Ҳакимполвон ҳеч нарсани писанд қилмагандек ўзини катта ер ёқасидаги тол панасига олиб, пайкалга тикилганича хаёл суриб турарди. Полвоннинг боши қотди, ғазабидан бутун вужуди дағ-дағ титраб кетди, қисиқ кўзлари бесарамжон бўлиб, кимнидир қидиргандай ён теварагига жовдир-жовдир боқди. Ана шу тўс-тўпалонда дала бўм-бўш, ҳеч ким кўринмас эди. Ажабо, у шу топда нималарни ўйлаб, нималарни кўзлаб турган экан? Нима учун у атрофга аланглаб қаради-ю, кимларни излади, билиш қийин эди. Ўз кўзларига ишонмагандай яна пайкалдаги ғўзаларга қаради, қаради-ю, юрагининг бир чети «жиз» этиб кетди. Ҳозирги ҳолатида қандайдир тажанглик ҳам бор эди. Унинг чимирилган қошлари ва бўртиб турган яноқлари шуни тасдиқларди.

Икки соат чамаси ёққан сел тушга яқин бориб тинди. Уват ёқасида қушбоқиш қилиб турган полвон миқти гавдасини букиб энгашди-да, пайкал четидаги ғўза тупларидан бирини олиб кўрди. Қаттиқ шикастланиб силласи қуриган нимжон ўсимлик унинг йўғон қўлларида титрар эди. Ҳакимполвон ғалати бўлиб кетди. Ахир шуни деб, бригада аъзолари илк баҳордан бери озмунча тер тўкдими! Энди нима қилиш керак? Ҳозир унинг бутун фикри-зикри юрагини орзиқтираётган мана шу жумбоқни ечиш билан банд эди. Бироқ бу ҳолат унчалик узоққа чўзилмади. Бирдан ўзининг ташна бўлганини сезди. Бошини бир силтаб кўтарди-да, ўнг ёнига кескин бурилди. Сўнгра қора лас чопонининг барини ушлаб, салмоқли одим билан дала шийпонига қараб кетди.

Бу ерда бригада аъзолари унинг ҳар бир ҳаракатини ҳайрат аралаш кузатиб туришган эди. Ариқ ёқалаб ёлғизоёқ йўлдан оҳиста юриб бораркан, фикран такрорлади: «Хайр майли, бўлар иш бўлди. Ҳавонинг инжиқлигини энди кўраётганимиз йўқ. Табиатдан нолимаслик ҳам, унга бўш келмаслик ҳам керак. Агар бўш келсанг елкангга чиқиб оладида, ўз ҳукмини юргизаберади». Шу ўйлар билан шийпонга етиб келганини ҳам сезмай қолди. Бу ерда ўн чоқлик киши давра қуриб ўтиришган эди. Полвон ўзига бўшатилган жойга ўтирмай, бир чеккага чордона қурди. У одамлари олдида ўзини ҳар вақтдагидек вазмин ва осойишта тутишга уринди. Ўтирганлар эса «нима деркинлар» деб унинг оғзига тикилишди. Полвон боя пайкал тепасида турганидаёқ қатъий бир қарорга келиб қўйган эди. Энди бу ҳақда бригада аъзоларининг фикрини билмоқчи бўлди шекилли, овозига осойишта оҳанг бериб деди:

— Ҳеч қиси йўқ, қарийб тенг ярми офатдан омон қолган. Менимча хатосига эккан маъқулми дейман? — у савол назари билан ҳоргинлик акс этган кўзларини даврага югуртириб чиқди.

Оралиққа бир нафас жимжитлик чўкди. Ҳакимполвон яна бир нима дейишга оғиз жуфтлаган ҳам эди, даврадан сал четроқда ўтирган бригада сувчиси, қорачадан келган жуссадор йигит Кўчқор Азимов гапга аралашди.

— Тўғри айтасиз Ҳаким ака, — деди у фикри равшан тортиб кетгандай бўлиб, — менга ҳам шу маъқул кўринади. Негаки, куз яхши келса хўб-хўб, бўлмаса ҳосилдан урдириб қўйишимиз турган гап.

— Айни муддаодаги гап, — тасдиқлади ўтирганлар ичида ёши кексароқ бир колхозчи, — боболаримиз «вақтинг кетди, нақтинг кетди» деб бечиз айтмаганлар.

Бошқалар ҳам шу фикр тарафдори эканлигига қаноат ҳосил қилгач, елкасидан босиб турган оғир юк қулагандай полвон енгил тортди.

— Қани бўлмаса ҳозирликларингни кўраберинглар, бузиб экадиган бўлсак, ҳосилнинг етилиши кечикиб кетади.

Дарҳақиқат иши пухта полвоннинг ҳисоби ҳам содда эди. Шу ҳақда колхоз правлениеси ва партия ташкилоти билан маслаҳатлашгали идорага қараб кетди. Буни қарангки, Ҳакимполвон кабинетга кириб келганида раис Эгамқулов билан партком Рустамов ҳали яқиндагина бригадаларни айланиб келиб, худди шу ҳақда фикрлашиб ўтиришган экан.

— Бормоқчи бўлиб турувдик, яхшиям ўзингиз келиб қолдингиз, хўш нима маслаҳат берасиз, — деди раис.

Полвон хатосига экишдан бўлак чора йўқлигини айтди ва буни ўзи келтирган далиллар билан исботлади. Бошқа бригадалар ҳам «ақли етади, Ҳакимполвон билан кенгашинглар, нима маслаҳат берса биз ҳам шу» дейишибди. Уччавлон ана шу қарорга келиб кабинетдан чиқишди.

Шундай қилиб Ҳакимполвон бу табиий офатдан чўчимади, аксинча келтирилган жароҳатни даволашга астойдил бел боғлаб киришди. Бунда ўз иродаси, ақл-идрокига амал қилди, одамларига далда берди, уларнинг ғайратига ишонди. Ўшанда бригада ҳисобидаги катта-кичик ҳамма баравар кўрпасини кўтариб дала шийпонига кўчиб чиқишди. Иш шу қадар штоб билан бордики, селдан қаттиқ зарарланган 60 гектар ернинг хатосига икки кун деганда чигит экиб бўлишди, унинг тез униб чиқиши учун нимаики керак бўлса, шуни қилишди. Бу орада қатқалоққа, илдиз чириш касалига қарши курашишга тўғри келди, қатор ораларини қайта-қайта ишланди, қилтиллаб турган ғўзалар ёнидан азот ва фосфорли ўғитлар билан озиқлантирилди, яганалаш қисқа муддатда ўтказилди. Бу ишларнинг ҳаммасига ўзи кўз-қулоқ бўлиб турди. Натижада кейинги ташланган чигитлар ҳам қуёш билан тез кунда юз кўришди.

ЭНДИ КЕЛИБ КЎРИНГ

Шундан буён орадан ҳали унчалик кўп вақт ўтгани йўқ. Энди Ҳакимполвон бригадасидаги ғўзаларни бир келиб кўринг. Ана шунда мавж уриб турган ҳақиқий яшил квадратлар денгизининг жонли гувоҳи бўласиз, қайси картага боқманг қуёшнинг ҳароратидан баҳраманд бўлиб, гуркираб ўсаётган ғўзаларни кўрасиз.

(ДАВОМИ УЧИНЧИ БЕТДА).

Суратда: Ҳакимполвон Қодиров ва бригада аъзоси Ортиқ Мавлонов ўртоқлар пахта даласида.

М. Нуриддинов фотоси.

Пахтакорлар хизматида

Ҳозир областимиз пахта далаларида ғўза парвариши қизғин, мўл ҳосил учун кураш авжида. Ана шундай долзарб кунларда маданий-маиший хизматни яхшилаш пахтакорларни унумли меҳнатга илҳомлантиради: Шуни ҳисобга олиб, область маданият бошқармаси қишлоқда маданий хизматни, жумладан кино кўрсатиш ишларини яхшилаш тадбирларини кўрмоқда.

Шу кунларда область районларида 52 та кўчма киноустановка ишлаб турибди. Чигит экиш бошланганидан шу кунга қадар мазкур киноустановкалар орқали 2500 га яқин сеанс кўрсатилди. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари «Иванна», «Алла», «Насриддин Хўжандда», «Норманция-Неман» ва бошқа бадиий фильмларни мароқ билан томоша қилдилар.

Н. ОМОНОВА.

УЧУН БУТУН КУЧ ВА ҒАЙРАТИМИЗНИ САРФЛАЙЛИК!

Суратда: Янгийўл районидаги Киров номли колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Умарали Муҳаммедов бошлиқ бригадасида ғўза учинчи марта культувация қилинмоқда.

Қ. Розиқов фотоси.,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Комсомол-ёшлар, хашак ўримига!

Чинозлик комсомоллар ташаббусидан ўрнак олинг

Партия, ҳукуматимизнинг халқимиз олдига қўйган вазифаларини бажаришда актив иштирок этиш,— дейишади чинозлик комсомоллар,— бизнинг жонажон ишимиздир.

Улар КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми ва ВЛКСМ Марказий Комитети VII пленуми материалларини ўрганиб, ўзларининг бутун куч ва ғайратларини чорвачиликни кескин ривожлантиришга сафарбар этишга қарор қилдилар.

Бу соҳада анчагина ишлар қилинди. Районда комсомол-ёшларнинг кучи билан 1320 гектар ерга маккажўхори экилиб парвариш қилинмоқда, 611 бош бузоқ ўстирилмоқда ва 7.5 минг бош парранда боқилиб, 1033 бош чўчқа бўрдоқига боқилаяпти.

Чорвачиликни ривожлантиришнинг асоси— ем-хашак базасини мустаҳкамлашдир. Бу ҳақиқатни район колхозларининг меҳнаткашлари жуда яхши тушунадилар. Ҳозир комсомол-ёшларнинг бутун диққат-эътибори, асосий кучи ем-хашак базасини мустаҳкамлашга қаратилган. Улар ҳисоблаб чиқишди. Бу йил табиий ўт жуда сероб, ўз кучлари билан пландагидан 2—2,5 марта кўп дағал ем-хашак тайёрлаш мумкин, демак шунда чорва моллари икки йиллик ем-хашак билан таъминланади.

— Бундай имкониятни қўлдан бой бериш мумкин эмас, —дейишди «Қизил октябрь» колхозининг комсомол-ёшлари. Уларнинг бу фикрини бошқа хўжаликларнинг ёшлари, шунингдек район марказидаги муассасаларнинг ёшлари қўллаб-қувватлашди. Натижада шундай қарорга келдилар: бир ой давомида беш минг тонна табиий ўтлардан ўриб, ем-хашак тайёрланади.

Комсомоллар дарҳол ишга киришиб кетдилар. Районнинг колхозларидан 245 йигит-қиз Келес массиви яйловларига пичан ўриш учун жўнаб кетди. Бу бригадага пахта тозалаш ва ремонт заводи, медицина муассасалари ва савдо ташкилотларида ишловчи йигит-қизлар ҳам қўшилди. Шуни айтиш керакки, бригада ишда ўзини оқлаяпти, топшириқни 150—200 процент қилиб бажараётир.

Ем-хашак ўримида қатнашиш учун ҳаммаси бўлиб 10 та комсомол-ёшлар бригадаси тузилган. Уларнинг ҳар бирига конкрет топшириқ берилди. Бу бригадаларга ем-хашак ўриш бўйича штаб раҳбарлик қилади. Бу штабнинг составида район партия комитетининг секретари С. Эгамбердиев, район комсомол комитетининг секретари М. Қосимова, район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бош зоотехниги Аженов, район комсомол комитетининг инструктори Тоғаев, «Қизил октябрь» колхозининг комсомол ташкилоти секретари Турдибеков ўртоқлар бор.

4 июнга қадар ёшлар бригадаси 2 минг тонна пичан ўриб ғарамладилар, 1600 тонна пичан ўриб қўйилди. Механизаторлар пичан ўришда юқори унум билан ишламоқдалар. Рафиқ Бадалиев ўз агрегати билан кунига 18—19 гектар ердаги пичанни ўрмоқда, планни ошириб бажараётир. Искандаров, Тожибоев сингари комсомол-ёшлар ҳам кунига 20 гектар ернинг пичанини ўрмоқдалар. Тожибоев ҳозиргача 500 гектар ернинг пичанини ўрди.

Ёш пичан ўрувчилар ўзлари қуриб жиҳозлаган дала шийпонларида тунайдилар.

Тошкент область комсомол комитети Чиноз район комсомол-ёшларининг қимматли ташаббусини маъқуллади ва шаҳар комсомол комитети, район комсомол комитетлари ҳамда областнинг бошланғич комсомол ташкилотлари зиммасига чинозлик комсомолларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаб, ҳар бир колхоз ва совхозда етарли миқдорда ем-хашак тайёрланишини таъминлаш вазифасини юклади.

Ҳали ҳам ўқариқ олинмаган

«Красная заря» колхозининг Т. Мадраҳимов, А. Султонов, Ж. Эшонқулов бошлиқ бригадаларида қилинаётган ишларни кўрган кишининг ҳаваси келади. Яхши парвариш қилинаётган ёввойи ўтлардан тозаланиб, озиқлантирилган ва ҳашаротга қарши кураш тадбирлари амалга оширилган пайкалларда ғўзалар эркин ривожланмоқда.

Лекин ўртоқ Бердиқул Раҳмонқулов бошлиқ бригадада аҳвол бундай эмас. 110 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 28 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилган бу бригаданинг ғўзасини ўт босиб ётибди. Бу ерда эндигина биринчи парвариш тамом бўлган-у, ғўза озиқлантирилмаган. Бригада бошлиғи ғўзани суғориш тўғрисида ўйлаб ҳам кўрмаган. Ваҳоланки, ғўза сув талаб бўлиб ётибди. Ҳанузгача ғўзани суғориш учун ўқариқ олинмапти. Колхознинг Фрунзе номли участка бошлиғи ўртоқ Т. Ҳасанбоев ҳам, агрономи М. Усмонов ҳам бу бригадада меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ғўза парваришини кучайтириб юбориш ҳақида бош қотирмаётирлар.

У. МИНГБОЕВ.
Гулистон райони.

СЎЗ БРИГАДИРЛАРГА

ТЎРТИНЧИ ПАРВАРИШ ҲАМ СИФАТЛИ ТУГАЛЛАНАДИ

Ўтган йили 60 гектар ерда пахта етиштирган эдик. Бу йил эришган ютуқларимизни янада мустаҳкамлаш мақсадида еримизни 250 гектарга кенгайтирганмиз. Бунинг 80 проценти янги ўзлаштирилган ер ҳисобланади. Эрта баҳорданоқ дала ишларини кучайтириб, янги очилган ерларда ҳам мўл ҳосил етиштириш тадбирларини кўрдик. Ҳамма майдонга квадрат-уялаб чигит экканмиз.

Чигит униб чиққан дастлабки кунларданоқ ғўза парваришига зўр берилди. Узунасига ва кўндалангига сифатли культивация қилинган ғўзалар соғлом ривожланмоқда. Об-ҳаво ноқулай келиб, қаттиқ ёғингарчилик бўлганида қатор ораларини қатқалоқ босиб қолган эди. Шунда ҳеч бир иккиланмай, барча ишчи кучлари ва техникани сафарбар қилиб, уч кун деганда ҳамма ерда қатқалоқни юмшатиб олдик.

Далада ишловчиларнинг унумли меҳнат қилиши учун ҳамма шароитни яратганмиз. Ҳозирги кунгача барча майдондаги ғўзаларимиз учинчи парваришдан чиқарилди, икки марта озиқлантирилди, айрим ерлар қондириб суғорилди. Натижада ғўзани текис шоналатиб олдик.

Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли ҳамда Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз пахтакорларининг мўл ҳосил етиштириш йўлида бошлаган ташаббуслари бригадамиз аъзоларини ҳам руҳлантириб юборди. Тўғри, асосий ер янги ер ҳисобланади. Лекин шундай бўлса ҳам ишловга зўр бериб, ҳар гектар ердан пландаги 25 ўрнига 28 центнердан, жами 600 тонна пахта бериш мажбуриятини олдик. Деярлик барча ҳосил машинада териб олинади. Ғўза парваришини ҳам шунга мослаб олиб бормоқдамиз. Техника ҳамма оғир ишни бажаради. Бир центнер пахтанинг таннархи 90 сўмдан ошмайди.

Мамазуҳур НОМОЗОВ,
Сирдарё районидаги Тарас Шевченко номли колхознинг бригада бошлиғи.

35 ЦЕНТНЕРДАН ҲОСИЛ БЕРАМИЗ

15 йилдан бери бригада бошлиғи бўлиб ишлаб келмоқдаман. Пахта тайёрлаш давлат планини бажаролмай қолган йилимиз бўлгани йўқ. Бригадамиз аъзолари ҳамиша ўз ваъдаларининг уддасидан чиқиб келдилар.

Бу йил юз гектар пахта майдонида квадрат-уялаб ғўза ўстирмоқдамиз. Азамат механизаторларимиз об-ҳаво қийинчиликларини енгиб, қатқалоқни тугатдилар. Карталарни ўт босишига йўл қўйилмади. Узунасига ва кўндалангига кўнгилдагидек культивация қилинаётган ғўзаларимиз соғлом ривожланиб, бир текис шонага кирди.

Йил бошида ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил етиштирамиз деб зиммамизга мажбурият олган эдик. Эндиликда ўз имкониятларимизни яна бир марта ҳисоблаб чиқдик. Тўла гектар учун курашилганлиги, ҳар гектар ерда 90—95 минг туп кўчат бўлиши таъминланганлиги туфайли зиммамизга янги мажбурият олдик. Яқинлашиб келаётган КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Пленумлари шарафига социалистик мусобақани янада кучайтириб 35 центнердан ҳосил етиштиришга қарор қилдик.

Ҳозир иш Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «ғўзанинг ривожланишини тезлатиш тадбирлари тўғрисида»ги қарори асосида олиб борилмоқда. Июнь ойи ичида ғўза қатор ораларига яна бир ярим марта комплекс ишлов берамиз. Озиқлантириш ва суғоришни агротехника муддатларида бир-бирига боғлаб ўтказамиз. Шу йўл билан аҳдимизга яраша ҳосил тўплашга эришамиз.

Остонақул ЖЎРАЕВ,
Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхозининг бригада бошлиғи.

ҒЎЗА ТЕЗ ВА СОҒЛОМ РИВОЖЛАНМОҚДА

Бригадамиз аъзолари бу йил 72 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилганлар. Улар шу мақсадда йил бошиданоқ фидокорона меҳнат қилиб, юз берган қийинчиликларни енгдилар. Ғўза бегона ўтдан барвақт тозалаб олинди. Механизаторлар икки томонлама ишлов беришни сифатли бажараётирлар. Уларнинг ғайрати туфайли ҳозиргача ғўза икки марта культувациядан чиқарилди ва шу билан бир вақтда озиқлантирилди. Шу кунларда учинчи парваришни давом эттирмоқдамиз.

Айни пайтда ғўзани талабига қараб суғориш ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Бу соҳада тажрибакор ва моҳир сувчиларимиздан С. Маметов, М. Асилбеков, Н. Novrўзгулов ўртоқлар яхши ёрдам кўрсатмоқдалар.

Маромига етказилиб ишлов берилганидан ғўзаларимиз тез ривожланиб бўйи чўзилиб қолди, қийғос шоналай бошлади.

Биз КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети Пленумлари шарафига бошланиб кетган социалистик мусобақани кучайтириб ғўза парвариши соҳасида июнь ойи тадбирларини ўз вақтида амалга оширамиз.

Равшан РИСБЕКОВ,
Чиноз районидаги Киров номли колхознинг бригадири.

ИШ ЎЛДА-ЖЎЛДА...

„Тошкент Ҳақиқати"нинг рейд бригадаси

Дала шийпонининг ўнг томонидаги ўн беш гектарлик карта четида бир универсал тўхтаб турибди. Шу ерда бригадир Назир ака билан табелчи Дархонлар бир-бирларига гап маъқуллаёлмай баҳслашишмоқда.

— Ғўзамиз анча кўтарилиб қолди, — дейди бригадир.

— Шундайку-я, бироқ кўчатимиз анча кам-да! — бўш келмайди Дархон.

— Табелчи бўлсангиз ҳам ҳисобни яхши билмайсиз. Кўчат ҳар гектар ерда мажбуриятимиздаги 85 минг тупдан кўп. Кам бўлса менинг енгилганим.

Бригадир ўз сўзини маъқуллайберди, ахири улар ўринларидан туриб, ғўза пайкалига кириб кетишди.

— Мана, қайси картадаги кўчатни санасак ҳам, — деди бригадир,— барибир ҳисобим тўғри.

Бригадир қалпоғини чамбарак қилиб ирғитди. Қалпоқ анча нарига тушди. Табелчи ҳам ўша қалпоқ тушган ердан 10 метр узунасига ва ўн метр кўндалангига ўлчаб, кўчатларни санаб чиқди. Кўп ўтмай бригаданинг карталарида қанча кўчат борлиги аниқ бўлди, ўртача ҳар гектар ердаги кўчат 70 минг тупдан ошмади.

— Сен, — деди бригадир ердан қалпоғини кўтарар экан, — бор кўчатларни санадинг, мен бўлсам ердан униб чиқмаган чигитларни ҳам ҳисобга олган эдим-да...

Ўртоқ Назир Қўлдошев бошлиқ 8-бригаданинг 85 гектар ери бор. Унинг асосий қисмига чигит квадрат-уялаб экилган. Бригада аъзолари пахтадан мўл ҳосил етиштириш юзасидан юксак мажбурият олишган.

Лекин ҳозирги кеча-кундузда қилинаётган ишлар талабга тўла жавоб бермайди. Айниқса ғўзани парвариш қилиш қониқарсиз аҳволда. Бригада бошлиғи мавжуд ишчи кучларидан ва техникадан тўла фойдаланишни кенг йўлга қўймаган. Бу ерда ғўзани чопиш ва культивация қилиш агротехникаси қўпол равишда бузилмоқда. Айниқса узунасига ва кўндалангига ишлов беришда узилишга йўл қўйилаётир.

Биз бригаданинг 15 гектарлик картасида ана шундай воқеага дуч келдик. Бу ерда ўртоқ Йўлдош Сулаймоновнинг универсали бир неча кундан бери ишламай турипти. Унинг касбдоши Турсунов бўлса кўндалангини қўйиб, узунасига культивацияга «зўр» бераяпти.

Квадрат-уялаб экилган ерларда қатор ораларига бир вақтнинг ўзида икки томонлама ишлов берилмаганлиги ғўзанинг тез ривожланишига салбий таъсир қилган. Ғўза таглари қатқалоқдан бўшатилмай қолган. Озиқлантириш кечиктириб юборилган.

Универсалчи ўртоқ Турсунов сон орқасидан қувиб, ишнинг сифатига аҳамият бермас экан. У ишлаган карталар жуда юзаки, 5 сантиметр чуқурликда культивация қилган, холос. Шу туфайли қатор оралари яхши бўшатилмаган.

— Иш органларининг тиши ўтмас бўлиб қолди, — деб шикоят қилади ўртоқ Турсунов, — уларни чархлатиб беришни сўраб колхоз раҳбарларига кўп марта айтдик. Лекин фойдаси бўлмаяпти.

Бригадада мавжуд кўчатларни сифатли парвариш қилиб, уни тездан бегона ўтлардан тўла тозалаб олиш учун шошилинч чоралар кўрилмаяпти. Ғўзани озиқлантириш, чанқаган ерларни суғориш кечиктириб юборилмоқда. Ўқариқлар ёнидаги ғўзаларни чопиш ҳеч кимнинг эсига келмайди.

Бундай ачинарли аҳволни Бўка районидаги «Ленин йўли» колхозининг бошқа бригадаларида ҳам учратиш мумкин. 5-бригаданинг бошлиғи Баҳриддин Усмонов ғўза парваришини тезлатиш ҳақида анчадан бери ваъда беради. У, колхоз правлениеси аъзоларининг йиғилишларида камчиликларга иқрор бўлади. Аммо қуруқ ваъдадан амалий ишга ўтмаяпти.

Мана бригададаги аҳвол. 110 гектар ернинг ярмидан кўп ғўзаси ўт ичида қолиб кетган. Асосий карталардаги ғўзалар ҳалигача яганадан чиқарилмаган. Биринчи озиқлантириш тугалланмаган. Кунига 10 гектар ўрнига 3-4 гектар ердаги ғўза чопиқдан чиқарилаётир. Аҳмад Алиев бошлиқ 10- ва бошқа бригадаларда ҳам аҳвол ана шундай.

«Ленин йўли» колхозида (правление раиси ўртоқ М. Иброҳимов) ғўзани парвариш қилиш учун барча имкониятлар ишга солинмаяпти. Колхоз раиси Иброҳимов, агроном Лисенко ўртоқлар эртадан кечгача дала-дала от чоптиришади-ю, лекин бирор бригаданинг ишини атрофлича тўла анализ қилиб, уни яхшилаш чорасини кўришмайди.

Шу сабабли колхозда культивация, озиқлантириш юзасидан берилган кундалик топшириқ 50 процент миқдорида ҳам бажарилмаган. Ишга кеч чиқиш, эрта қайтиш, нормани бажармаслик каби ярамас ҳоллар айрим колхозчилар томонидан тез-тез такрорланиб турибди.

Шу кунларнинг ҳар бир соати ғанимат. Ғўза парваришини намунали ўтказиб, унинг тезда ҳосилга кириши учун барча чораларни кўриш керак. Буни «Ленин йўли» колхозининг раҳбарлари унутмасликлари зарур.

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг рейд бригадаси:
И. БЎРИХЎЖАЕВ,
Бўка район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири.
Х. ҚАЮМОВ,
районлараро «Пахта учун кураш» газетасининг ходими.
М. ҒОЗИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ТАБЕЛЧИ:—... Гаров бойлашаман деб керилганингиз шуми?
БРИГАДИР:— гапни айлантириб нима қиласан, ғўза тупи тўла деб ёзабер, мана бу яшнаб турган ўтлар узоқдан айбимизни ёпиб турибдику?!

А. Холиқов чизган расм.

ҚАНИ, ҲАКИМПОЛВОН БИЛАН КИМ БЕЛЛАШАДИ?

(БОШИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Айниқса у шу кеча-кундузда тиниб тинчимай қолди. Юрганида ҳам, ўтирганида ҳам кун санагани-санаган. Ҳали у, ҳали бу картада пайдо бўлар, ақлини пешлаб. кўзлари ғўза тупларидан иш қидирар, одамларга далда бериб, эндиги қилинадиган ишларни уқтирар, унинг ўзи ҳам ҳамма билан баббаравар енг шимариб ишларди. Ҳа, ҳозир шундай дамларки, андаккина хотиржамлик қилинса, ҳосилга путур етказилади.

Эгат ёқалаб келаётган Ҳакимполвон ҳайқириғи бетиним янграб турган универсал томонга қараб юрди. Ўн гектарлик карта қўлдан чиқай деб қолибди. Ишнинг сифатини кўздан кечираркан, «Ҳайдар барака топкур ғирромликни билмайди, чуқур олаяпти» деб кўнглидан ўтказди.

Универсалчи Ҳайдар Мамадалиев ёш коммунистлардан. Ўзи яхши механик-ҳайдовчи ҳисобланади. У Турсуной Охунова билан мусобақалашиб, бу йилги мавсумда янги «ХВС-1,2» машинаси билан 250 тонна пахта термоқчи. Ҳар куни тонг ғира-ширасидан қош қорайгунча рулда. У бригадирнинг ўзига қараб тиклаб келаётганини кўргач, яхлит картани кўндалангига кесиб ўтиб, универсалини эгат бошидан бурдида, тақҳа тўхтади.

— Ҳайдарбой, — деди полвон ўзига ярашиб тушган йўғон товуш билан, — балли азамат, хурсанд қилаяпсан. Ишнинг омади ўз вақти, отингни қамчилайбер укам.

— Кўнглингизни тўқ тутаберинг, хижолатга қолдирмайман.

Ҳайдарнинг бу жавобидан мамнун бўлган бригадир универсални тушдан кейин нариги картага солишни тайинлаб, ўзи шийпонга қараб кетди. Тоғ томондан эсиб турган шамол универсалнинг янгроқ овозини узоқ-узоқларга олиб кетарди.

Дала шийпони. Атрофига шакароб қилиб сув сепилган. Ҳузур бағишловчи майин шабада эсмоқда. Дарахтлар қуюқ соя ташлаб турибди. Шийпонга жуда яқин жойда бригада аъзоларининг кучи билан 25 гектарлик ажойиб боғ бунёдга келтирилган. Бу боғда олма, шафтоли, олча каби сададек шохлаб кетган ёш мева дарахтлари қалин барг ёзибди. Ёнидан катта анҳорда шарқираб сув оқаётган баҳова дала шийпони оромижон экан. Ўртага қўйилган узун столда газета, журналларнинг янги сонлари, қишлоқ хўжалигига оид турли адабиётлар териб қўйилган. Одамлар овқатланиб бўлишиб, тушки дам олиш пайтини ширин суҳбат, ўзи қизиққан машғулот билан ўтказишаяпти. Мана бригаданинг илғор аъзолари Майда Боқиева, Карам Ҳошимова, Ҳамро Хожиқуловалар ёнма-ён ўтиришиб, газетадан қизиқ бир хабарни ўқишаяпти. Универсалчи Ҳайдарнинг қўлида журнал, баъзилар китоб варақлаш билан машғул.

Деворда бригада, колхоз, район, область ва республикамиз бўйича пахта етиштириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар ҳақидаги рақамларни акс эттирувчи лавҳалар, шиор, плакатлар осиғлиқ. Приёмникдан ёқимли музика ва қўшиқларнинг дилкаш садолари эшитилиб турибди. Шийпоннинг бир чеккасидаги айвонда осиб қўйилган қатор беланчакларда болалар шириңгина ухлаб ётишарди. Чўчиб уйғонди шекилли, болалардан бири йиғлаб юборди. Тарбиячи хотин уни авайлаб қўлига олди ва иссиқ даҳанига яқин олиб борди-да, бағрига босди. Момиқдай, оппоққина ёқимтой бу бола бир пастда овуна қолди-ю, ҳузур қилгандай қийқириб юборди. Бойдан бери бир чеккада разм солиб турган Ҳакимполвон уйқусираган кўзларини маънодор қисди-да, мийиғида кулиб қўйди.

ОРЗУЛАР ПАРВОЗ ҚИЛАЯПТИ

Ҳакимполвон бригадасининг пахта мўл ҳосили учун бошлаган курашининг энг мураккаб даври айниқса шу кунларда қабариб кўрина бошлади.

Мана, сувчи йигит Қўчқорбой пешонасини рўпарадаги қуёш тиғидан кафти билан пана қилиб, эгатлар орқали олисларга боқар, яшил квадратлардан кўз узолмасди. Ким билсин, у шу топда нималар тўғрисида ўйлаётган экан? Балки шу қараш билан ғўзаларни кўр олиб ётган қалб ҳарорати билан иситаётгандир, балки улар билан тиллашиб, томир уришини сезаётгандир.., Келинг, сувчининг юрагига қўл солиб кўрайлик. Ҳа, у шу қараш билан ҳар бир туп ғўзани кўздан қочирмасликка интилар, сувдан қанчалик баҳра, ўғитдан куч-қувват олаётганини кузатар ва бўлғуси «оқ олтин» хирмонларини кўз олдига келтирарди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони коммунист Ҳакимполвон Қодиров бошлиқ бригада аъзолари бу йил катта ишга қўл уришди, ҳаммаси квадрат-уялаб экилган 100 гектар ернинг ҳар гектаридан 75 центнердан ҳосил кўтаришга аҳди-паймон қилишди. Уларнинг иродаси бунинг уддасидан чиқишга қодир. Шу кунларда болдирлари бақувват, бир текис бўй тортиб қийғос шоналаган ғўзаларнинг егани ўғит, ичгани сув, кўргани культивация бўлаяпти. Бригадага берилган 30 қути қурт уруғидан мўл пилла ҳосили етиштирилди.

Катта қалб ва орзу эгалари бўлган бу кишилар пахта етиштириш учун олиб борилаётган умумхалқ курашида тобора ишонч билан юксакликка кўтарилмоқда, уларнинг қалбини қамраган ана шу ишонч ва орзулар қанот боғлаб парвоз қилмоқда.

Марднинг иши майдонда билинади, қани, Ҳакимполвон билан ким беллашади?

А. ШЕРМУҲАМЕДОВ.
Пискент районидаги Тельман номли колхоз.

Сувчи — ғўзани яйратувчи. Чиноз районидаги Киров номли колхоз миришкорлари буни яхши тушунадилар. Шу кунларда узунасига ва кўндалангига қилинаётган культивация билан бир қаторда, талаб қилинган ерларга сув қўйилмоқда. Суратда: колхознинг 13-бригадаси сувчилари Қобилжон Далибоев ва Қосим Азимов ўртоқлар. Улар ғўзани меҳр билан қондириб суғормоқдалар.

М. Нуритдинов фотоси.

Ўзбекистон композиторларининг учинчи съезди

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Съездда музикашуносларнинг фаолияти анализ қилинди. Кейинги йилларда улар ўз ишларини бир мунча активлаштирдилар ва ўзбек халқининг музика маданияти ҳақида, музика арбоблари тўғрисида асарлар яратдилар. Бироқ Ўзбекистон музика санъати арбоблари олдида турган ғоят катта вазифаларни бажариш учун бу кифоя қилмайди.

Докладчи Тошкент консерваториясининг композитор кадрлар, шунингдек ўзбек ёшлари орасидан ижрочи музикачилар тайёрлаш соҳасидаги қониқарсиз ишини танқид қилди. М. Бурхонов ўзгаларнинг музикасини ўзлаштирган ва бунинг учун композиторлар союзидан чиқариб юборилган. М. Ашрафийнинг «ижодий методини» танқид қилди.

— Композиторлар, музикашунослар ва музикачилар Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг «Ўзбекистонда музика таълимини янада яхшилаш ва музика санъатини ривожлантириш чоралари тўғрисида»ги қарорини зўр мамнуният билан кутиб олдилар,— деди М. Бурхонов. — Коммунистик партиянинг меҳнаткашларни эстетик жиҳатдан тарбиялашдек идеология ишининг жуда муҳим участкаси ҳақидаги ғамхўрлигининг бу янги ифодаси ўзбек маданиятининг янада барқ уриб юксалишига ва чинакам равнақ топишига сўзсиз ёрдам беради.

Съезд делегатлари докладларни муҳокама қилишга киришдилар.

Ўзбекистон композиторлари учинчи съездининг ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи сеҡретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси О. А. Алимов, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг иккинчи секретари Ф. Е. Титов, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари С. О. Азимов, СССР композиторлари союзининг секретари О. В. Тактакишвили қатнашмоқдалар.

(ЎзТАГ).

Тошкентдаги Ҳамза номли музика билим юртида кўпгина истеъдодли ёшлар таълим олмоқда. Билим юртида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг «Ўзбекистонда музика таълимини янада яхшилаш ва музика санъатини ривожлантириш чоралари тўғрисида»ги қарорини амалга ошириш юзасидан муҳим тадбирлар кўрилаётир. Суратда: билим юрти фортепьяно бўлимининг II курс аълочи студенти Дилором Зоҳидова Шопен асарларини машқ қилмоқда.

С. Рихсиев фотоси

БЎРИ БОЛАЛАРИ ТУТИЛДИ

Тракторчи И. Комилов ва Н. Усаров ўртоқлар 10 та бўри боласини тутибди, деган хабар «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхози аъзолари ўртасида бир зумда тарқалди. Воқеа бундай бўлган эди: яқинда бу икки тенгдош овга чиқишга аҳд қилиб, эрта тонгда йўлга отланишди. Улар ғира-шира маҳалда тоғ ёнбағрида жар ёқалаб бораётган катта бўрини кўриб қолдилар. Йигитлар бўрини қува бошладилар. Йиртқич қочишга улгурди. Аммо улар шу яқиндаги арча дарахти тагида бўрининг ини борлигини сезиб қолдилар. Довюраклар бу ердан 10 та бўри боласини усталик билан тутиб олишди.

Овчилар ўлжаларни район тайёрлов конторасига топшириб, ҳар бир бўри боласи учун 400 сўмдан пул ва бошқа мукофотлар олдилар.

Э. ГУЛМЕТОВ,
Бўстонлик райони.

ТОШКЕНТДА ЮРАК ОПЕРАЦИЯСИ

МУХБИРИМИЗ БИЛАН СУҲБАТДА

Медицина фанлари доктори профессор Евгений Николаевич Мешалкиннинг номи мамлакатимиздагина эмас, балки унинг ташқарисида ҳам машҳурдир. Унинг туғма юрак касалликлари ва кейинчалик касалланган юракни операция йўли билан даволашдаги оригинал ишлари йирик мутахассислар томонидан юқори баҳоланган. Евгений Николаевич хирургларимиз орасида биринчи бўлиб «Мўматалоқ» деб аталувчи иллат билан боғлиқ бўлган юракнинг туғма касаллигини даволашга жазм қилди. Е. Н. Мешалкиннинг ана шу жуда масъулиятли операцияси муваффақиятли чиқиб, у дунё медицина адабиётига «Рус анастомози» номи билан кирди.

СССР Фанлар академияси Сибирь бўлимининг экспериментал биология ва медицина институти раҳбари профессор Е. Н. Мешалкин юрак хирургияси масаласини ўзича оригинал ҳал қилмоқда. У юрак яқинида бўлган қон томирларини кўчириш ва улаш операциясини айниқса синчиклаб ишлаб чиқди. Профессор Совет Иттифоқида биринчи бўлиб қизил қон томирларининг касалланиб кенгайиши натижасида зарарланган аортларни кесиб ташлаб, уни пласмасса протезлар билан алмаштирди. Унинг клиникасида ҳозиргача юрак ва йирик қон томирлари устида 1600 та операция қилинди. Ҳозир профессор Мешалкин бошлиқ кучли коллектив энг йирик қон томирлари касаллигини даволашда пласмассалардан қилинган протез қон томирларини хирургияда кенг қўлланиш методини такомиллаштириш устида ишламоқда.

Ватанимиз Евгений Николаевичнинг хизматларини юксак баҳолади. Юрак ва йирик қон томирларини операция қилиш йўли билан даволашда янги операция усулини ишлаб чиққани учун В. И. Ленин туғилган кунининг 90 йиллиги муносабати билан машҳур совет хирурглари медицина фанлари докторлари А. А. Вишневский, П. А. Куприянов, Б. В. Петровскийлар қатори унга ҳам Ленин мукофоти берилди.

Е. Н. Мешалкин юрак хирургияси соҳасида совет медицинаси эришган энг янги муваффақиятлар билан таништириш ва бой тажрибасини ўртоқлашиш мақсадида бир группа врачлар билан Тошкентга келиб бир ҳафта турди. Мухбиримиз билан суҳбатда профессор қуйидагиларни айтди:

— Мен ва менинг ёрдамчиларим — врачлар малакасини ошириш марказий институтининг анестезиология кафедрасининг мудири доцент Елена Алимовна Дамир, клиникамиз илмий ходими Юрий Иванович Блау Тошкентдаги 6-шаҳар касалхонасида ва тез ёрдам клиник касалхонасида бўлдик. Ана шу иккала йирик даволаш муассасасининг тажрибали хирурглари иштирокида 11 та операция қилинди. Ҳозир беморлар ўзини яхши ҳис қилмоқда. Бундан ташқари 200 га яқин юрак касаллигидан шикоят қилувчи беморни қабул қилиб, уларнинг диагнозини аниқладик. Беморларга зарур маслаҳатлар берилди, қандай дори-дармонлар билан даволаниш кераклиги айтилди. Доцент Елена Алимовна тошкентлик хирургларга беморга нафас йўли орқали газ норкоз беришнинг янги усулларини ўргатди.

Профессор Мешалкин юракни операция қилганида 6-шаҳар касалхонаси тез ёрдам клиник касалхонаси ва Тошми хирургларидан кўп киши қатнашди. Евгений Николаевич операция вақтида ва ундан кейинги суҳбатларда тошкентлик ўз касбдошларига бой тажрибасини бажону-дил ўргатди. Тошкент хирурглари ва терапевтлари жамиятларининг қўшма мажлисларида профессор Е. Н. Мешалкин «Аортлар хирургияси» ва Ю. И Блау «Перикарда хирургияси» деган темаларда доклад қилдилар.

— Тошкентлик хирурглар менда жуда катта таассурот қолдиришди,— деди суҳбат давомида профессор Е. Н. Мешалкин.— Улар ўз касбларини жуда яхши билишади, операцияда юқори маҳоратга эгадирлар. Мана бир мисол, тез ёрдам клиник касалхонаси хирургия бўлимининг бошлиғи, кекса фан доктори профессор Содиқ Алиевич Маъсумов мен кўрсатган иккита операциядан сўнг ўзи мустақил равишда юрак касали билан жабрланган икки беморни операция қилди. Ҳозир ҳар икки бемор ўзини яхши ҳис қилмоқда. Биз бундан кейин ҳам ҳамкорликни давом эттиришга қарор қилдик.

Суратда: (чапда) медицина фанлари доктори профессор Е. Н. Мешалкин ва Тошкентдаги тез ёрдам клиник касалхонаси хирургия бўлимининг мудири медицина фанлари доктори профессор С. А. Маъсумов ўзаро суҳбатда.

М. Нуриддинов фотоси.

ФУТБОЛ

„ПАХТАКОР"НИНГ ИШОНЧЛИ ҒАЛАБАСИ

Кеча «Пахтакор» командаси ўз майдонида мамлакат биринчилиги учун «А» класс лидерларидан «Даугава» футболчиларини қабул қилди. Ригалик бу меҳмонлар ўз группаси командалари ўртасида биринчи ўринда бораётган «Торпедо» командасини биринчи бўлиб мағлубиятга учратган, техника ва тактика жиҳатдан кучли командадир. Стадионда ҳозир бўлган бир неча ўн минг футбол ишқибозлари меҳмонларнинг ўйин маҳоратига чиндан ҳам тан бердилар.

Мусобақа дастлабки минутларданоқ қизғин тус олди. Ҳар икки томон устунликка эришиш учун жон-жаҳди билан курашди. «Пахтакор» ҳимоячилари бу учрашувда айниқса маҳорат кўрсатдилар. Улар меҳмонлар ҳужумчиларининг пухта ўйланган комбинацияларини усталик билан даф қилиб турдилар.

Қизғин кураш вазиятида ўтган мусобақада «Пахтакор» командаси 1:0 ҳисоби билан ғалаба қилди. Бу «Пахтакор»нинг иккинчи давридаги биринчи ишончли ғалабасидир.

И. МАНСУРОВ.

Цейлонлик меҳмон

Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамиятининг таклифига биноан, Цейлоннинг машҳур балетмейстери, Коломбодаги нафис санъат мактабининг раҳбари, Цейлон халқ санъати фронтининг вице-президенти Б. Михирипенне Тошкентга келди.

— Тошкентга келишимдан мақсад, — деди Б. Михирипенне ЎзТАГ мухбирига, — ўзбек рақс санъатининг Октябрь революциясидан кейинги ривожланиши билан танишишдир. Мен Ўзбекистоннинг бу соҳада тўплаган тажрибаси яқиндагина миллий мустақилликка эришган Цейлонга фойдали бўлишига шубҳа қилмайман.

(ЎзТАГ).

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

Эйзенхауэр Узоқ Шарққа жўнаб кетди

НЬЮ-ЙОРК, 12 июнь. (ТАСС). Бугун АҚШ президенти Эзенхауэр расмий визит билан Филиппин, Тайвань, Япония ва Жанубий Кореяга жўнаб кетди.

Эйзенхауэр учиб кетиш олдидан аэродромда сўзлаган нутқида, ўзи бормоқчи бўлган мамлакатларнинг жамоатчилиги намойишлар ўтказаётганлигига ва норозиликлар билдираётганлигига қарамай, Узоқ Шарққа қиладиган сафарини «Орқага сурмасликка ва қолдирмасликка» қарор қилганлигини айтди. Эйзенхауэр капиталистик дунёга «Американинг раҳбарлик қилиш миссияси доирасида шахсий жавобгарлик» зиммамда бўлганлиги сабабли, шундай қилдим, деди. Эйзенхауэр, бу сафарнинг «бирор режимни ёки бирор шартномани, ёхуд сиёсатнинг бирор низоли йўлини қувватлашга» дахли йўқ ва бу сафарнинг мақсади «халқаро ҳамжиҳатлик вазиятини яхшилаш»дан иборат деб даъво қилди.

Эйзенхауэр ўзи бормоқчи бўлган ва АҚШдан бир неча минг километр нарида жойлашган мамлакатлар билан АҚШнинг алоқада бўлиши «АҚШнинг хавфсизлиги учун ғоят муҳим» деган гапни яна такрорлади.

Японияда норозилик намойишлари

ТОКИО, 12 июнь. (ТАСС). Японияда Япония-Америка ҳарбий шартномасига қарши ҳамда Кисининг халқ манфаатларига зид бўлган сиёсатига қарши норозилик намойишлари давом этмоқда.

Пойтахтдаги барча олий ўқув юртларида ишловчи профессор ва ўқитувчиларнинг вакиллари тушган пропаганда автобусларининг катта колоннаси бугун Токио кўчаларидан юриб ўтди. Япониянинг энг кўзга кўринган олимлари ва маданият арбоблари ҳам иштирок қилган бу намойиш қатнашчилари пойтахт аҳолисига мурожаат қилиб, Киси ҳукуматини дарҳол истеъфо бердиришга, мамлакатдаги сиёсий тангликни тезроқ ҳал қилиш мақсадида парламентни тарқаттириб юборишга эришишга чақирдилар.

Киси ҳукуматининг истеъфо беришини талаб қилган хотин-қизларнинг оммавий намойиши бугун Маэбаси шаҳрида бўлиб ўтди. Намойиш қатнашчилари Эйзенхауэрнинг Японияга келишига қарши, Япония-Америка «хавфсизлик шартномаси» тузилганлигига қарши норозилик билдирувчи резолюция қабул қилдилар, Кисининг истеъфо беришини ва парламентни тарқаттириб юборишни талаб қилдилар.

Конституцияни ўрганиш жамияти (Токио университетининг ректори Оути, собиқ ректор Намбара ва бошқа атоқли фан арбоблари ҳам шу жамиятнинг аъзоси) бугун баёнот эълон қилиб, Киси ҳукумати поймол қилган демократик принципларни тиклаш мақсадида парламентни дарҳол тарқатиб юборишни талаб қилди.

Хэгерти Япониядан қочди

ТОКИО, 12 июнь. (ТАСС). АҚШ президентининг қиладиган сафарига тайёргарлик кўрмоқ учун Японияга келган Оқ уйнинг матбуот масалалари билан шуғулланувчи секретари Хэгерти кеча кечаси Токиодан яширинча жўнаб кетди. Эйзенхауэрнинг Японияга келишига қарши япон халқи кўп минглаб норозилик намойишлари қилаётган бир вақтда, Хэгертининг Япониядан қочишдан иборат бўлган жўнаб кетиш вақтини Америка элчихонаси самолёт учиб кетишидан бир неча минут олдинроқ эълон қилди.

Хэгерти Японияга келган куни намойишчиларнинг ғазабига дуч келган эди. Шунинг учун ҳам Хэгерти намойишчиларнинг ғазабидан қўрқиб, илгари планлаштириб қўйилган халқаро Ханэда аэропортидан эмас, балки Американинг Татикавадаги ҳарбий ҳаво базасидан самолётга тушиб учди.

Бироқ, Хэгерти аҳолининг норозилик намойишлари қилаётганига қарамай, АҚШ президенти Эйзенхауэр Японияга, албатта, сафар қилиб келади, деди.

СОВЕТ АРТИСТЛАРИ ХИТОЙДА

ПЕКИН, 12 июнь. (ТАСС). Россия, Ўзбекистон ва Қирғизистон иттифоқчи республикаларининг ашулачилари, рақкослари ва музикачиларидан иборат совет артистларининг концерт группаси бир ойдан бери Хитойда гастрол бермоқда. Шу вақт ичида бу аритистларнинг хилма-хил концерт программасини Пекин, Чжэнчжоу, Ухань ва Шанхайда 40 мингдан кўпроқ тамошабин келиб кўрди.

Хитой матбуоти совет артистларининг саҳна маҳоратига юксак баҳо бермоқда.

ҚАТТА АКТИВЛИК ВАЗИЯТИДА

ПРАГА, 12 июнь. (ТАСС). Чехословакия Миллат мажлисига, Словакия Миллий кенгашига ва маҳаллий миллий комитетларга сайловлар сайловчилар катта активлик кўрсатаётган вазиятда аҳиллик билан ўтмоқда. Прагада соат 10 га қадар ҳамма сайловчиларнинг қарийб 65 проценти овоз бериб бўлди. Республиканинг бошқа кўп шаҳарлари ва областларида ҳам шу вақтгача сайловчиларнинг ярмидан кўпи овоз бериб бўлди.

ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИДА КВАРТИРА ҲАҚИ ОШИРИЛДИ

БОНН, 12 июнь. (ТАСС). Муайян категориялардаги уйларнинг эгаларига квартира ҳақини 15 процент ошириш ҳуқуқини берувчи қонун лойиҳасини Ғарбий Германия бундесрати маъқуллади. Матбуотнинг ёзишига қараганда, ҳамма категориялардаги уйларда квартира ҳақи уч йил мобайнида аста-секин оширилади. «Нейе Рейн-цейтунг» газетаси янги қабул қилинган бу қарор натижасида 8 миллион оила учун квартира ҳақи оширилади, деб таъкидламоқда.

ЖОСУСЛАР УСТИДАН СУД БОШЛАНДИ

ҚОҲИРА, 12 июнь. (ТАСС). Кеча Қоҳирада Бирлашган Араб Республикасининг хавфсизлик давлат олий суди Исроил фойдасига жосуслик қилишда айбланган бир гуруҳ кишилар устидан яна суд бошлади.

Судда давлат прокурори Али Нуриддин нутқ сўзлаб, айбланувчилардан Раймондо ди Пьетрони, Фернандо Паччиолани ва Миивис Гудсвордни ўлим жазосига ҳукм қилишни талаб этди.

Давлат прокурори айбланувчилар Бирлашган Араб Республикасининг қуролли кучлари ва ҳарбий иншоотлари тўғрисидаги маълумотларни тўплаб, шунингдек Бирлашган Араб Республикасининг аҳволи тўғрисидаги бошқа муҳим маълумотларни чет давлат разведкасига топшириб, жосуслик фаолияти билан шуғулланиб келганликларини яна бир марта эслатиб ўтди.

Айбланувчилар суд терговида ўзлари НАТО ва АҚШнинг разведка органлари билан алоқа қилиб келганликларини бўйнинга олганликлари илгари хабар берилиб ўтилган эди.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

14 ИЮНДА

19.30. Мультипликацион фильм.
19.50. Киножурнал.
20.00. Сўнгги ахборот.
20.20. Адабий эшиттириш.
20.50 Киноповесть «Яша Топорков».
22.10. Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш ва концерт.
22.55. Реклама ва эълонлар.

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

Жамоатчилик—катта куч

Сўнгги йилларда, айниқса КПСС XXI съездидан кейин айрим тартиб бузувчи шахсларга қарши курашда жамоатчиликнинг роли анча ошди. Бу курашда ўртоқлик судлари муҳим функцияларни бажармоқда. Ўртоқлик судларининг сони кундан-кун кўпайиб бораётир. Улар меҳнаткашлар ўртасида катта тарбиявий ишлар қилмоқдалар. Тартиб бузувчиларга тез ва кучли таъсир ўтказмоқдалар, уларни қайта тарбиялаб, тўғри йўлга солиб юборишнинг уддасидан чиқмоқдалар.

Катта аҳамиятга эга бўлмаган жиноят қилганлар кўп ҳолда илгаригидек судга берилиб, жиноий жавобгарликка тортилмасдан, жамоатчилик муҳокамасига, ўртоқлик судлари ихтиёрига топширилмоқда.

Яқинда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми махсус мажлис ўтказиб, Тошкент шаҳар Куйбишев райони корхоналари ва ўқув юртларидаги ўртоқлик судларининг ишлари тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Муҳокамада ўртоқлик судларининг раислари, бир неча корхоналарнинг раҳбарлари қатнашдилар.

Республика Олий Совети Президиуми шу нарсани таъкидлаб ўтдики, корхона, муассаса ва ўқув юртларидаги ўртоқлик судлари партия кўрсатмаларини бажара бориб, район меҳнаткашлари ўртасида муҳим тарбиявий ишлар олиб бормоқдалар. Кейинги вақтларда бу судлар биринчи марта майда хулиганлик ва олибсотарлик қилганларни, ичкиликка берилганларни жамоатчиликнинг кенг муҳокамасига кўпроқ қўя бошладилар. Масалан, грампластинка заводи ўртоқлик суди шу корхона ишчиси Евтушенконинг спекуляция билан шуғулланганлигини муҳокама қилди. Ўртоқлик судининг қарори билан унга жамоат иззаси эълон қилинди. Бу жиноятни муҳокама қилган суд мажлисида корхона ишчилари Евтушенкони қаттиқ қораладилар. Жиноятчи ўз айбига иқрор бўлди ва кейин тўғри йўлга тушиб кетди.

«Ташкенткабель» заводининг слесари Сидоров ишга маст ҳолда келар, прогул қилар, ичкилик туфайли уйида, қариндошлари ўртасида жанжал чиқарарди. Унинг аҳлоқи коллективда муҳокама қилингач, Сидоров йўл қўйган хатосини чуқур англаб етди. Ҳозирги кунда у ишлаб чиқаришда юқори кўрсаткичларни қўлга киритаётган, интизомда ҳаммага намуна бўлаётган ишчилардан бирига айланди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўтган мажлисда Куйбишев районидаги бир қанча ўртоқлик судларининг ишни ташкил қилишдаги катта камчилик ва хатоларини кўрсатиб ўтди. Чунончи, «Ташкенткабель»дек катта корхонада фақат битта ўртоқлик суди тузилганки, бунинг ишини жуда оғирлаштиради. Баъзан ўртоқлик судларининг мажлисларида жамоатчилик етарли иштирок қилмайди. Кўп ҳолларда жиноятчи ишлаётган цехдаги ишчи ва хизматчилардан кам одам қатнашади.

Корхона, муассаса ва ташкилотларнинг баъзи раҳбарлари ўртоқлик судларининг ролига тушуниб етмасдан кўплаб маъмурий жазо бериш практикасини давом эттирмоқдалар. Улар меҳнат интизомини, ички тартибни бузадиган, брак маҳсулот ишлаб чиқарадиган, ичкиликка берилган шахсларнинг ишини ўртоқлик суди ихтиёрига топшириш ўрнига маъмурий чоралар кўриш ҳақидаги буйруқларни чиқариш билан шуғулланмоқдалар. Масалан, ўтган 9 ой мобайнида «Ташсельмаш» заводи раҳбарлари корхонанинг ишчи ва хизматчиларига кўпроқ маъмурий жазо бериш билан шуғулланганлар.

Тошкент Политехника институти маъмурияти айб қилган студент ва хизматчиларга нисбатан кўпинча маъмурий жазо бериш билан чекланган. Ўртоқлик суди муҳокамасига жуда камдан-кам масала қўйилади.

Юқорида келтирилган фактлар шуни кўрсатадики, баъзи раҳбар ходимлар социалистик қонунчилик ва тартибни бузишга қарши курашда жамоатчиликнинг ролини тушуниб етмаётирлар. Суд органлари томонидан ўртоқлик судларига етарли ёрдам кўрсатилмаётир. Суд органлари ўртоқлик судлари билан қонунчиликни ўрганиш юзасидан тез-тез машғулотлар ўтказиб туришлари керак.

Республика Олий Совети Президиуми мажлис юзасидан қабул қилган қарорда ўртоқлик судлари ишларини янада яхшилашга қаратилган қатор тадбирларни ҳам белгилади.

Ю. БОГДАСАРОВ.

ТОШКЕНТНИНГ ТАМОША ЗАЛЛАРИДА

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 14/VI да **Флория Тоска**, 15/VI да **Марварид қидирувчилар.**

Шундай севги — «ВАТАН», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ВАТАН» (ёзги, кеч соат 9-10 минут ва 10-45 минутда), «УДАРНИК» (кеч 9 ва 11 да).

Қилич ва гул — «МИР» (кундуз ва кечқурун), «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч соат 11 да), КАФАНОВ номли.

Рапсодия — «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «ТЕЛЬМАН номли (кеч соат 9 ва 11 да), КАФАНОВ номли (кеч 11 да), ПУШКИН номли, СТЕПАН РАЗИН номли.

Қизлар баҳори — «ВАТАН» (кундуз соат 2, 4 ва кеч 10 да), «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч 9-10 минутда).

Мичман Панин — «МИР» (кундуз соат 2 ва 4 да), «ИСКРА» (кеч 11 да).

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА
14 ва 15 июнда қишки бинода
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
Н. Султонов асари
ИМОН
2 пардали драма.
Режиссёрлар — **А. З. Кобилов** ва Ўзбекистон ССР халқ артисти **К. У. Хўжаев** рассом — Ўзбекистон ССР халқ рассоми **Х. Икромов.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
16 июнда
ТОЖИКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ
КОНЦЕРТИ
Тожикистон ССР халқ артисти **Ханифа Мавлонова**, СССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Лутфи Зоҳидова**, Тожикистон ССР халқ артисти **Рена Галибова**, Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Рафаэль Толмасов, Ҳалим Тоҳиров, Ҳожи Аҳмедовлар** қатнашади.
Халқ чолғу асбоблари ансамбли жўр бўлади.
Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
18, 19, 20, 21 июнда
АФҒОНИСТОН АРТИСТЛАРИНИНГ
КОНЦЕРТЛАРИ
Кобил радиоси солистлари қатнашади.
Программада: афғон ашула ва куйлари.
Концерт кеч соат 9 да бошланади Билетлар кундуз соат 12 дан сотилмоқда.

«Главстройиндустрия»нинг
2-ЁҒОЧСОЗЛИК ЗАВОДИГА
арракаш ишчилар, ремонтчи слесарлар, дурадгорлар, мебель дурадгорлари, электромонтёрлар
КЕРАК
Тошкент шаҳар, Луначарский станциясида заводнинг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин. Телефон — 27-681.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИ НИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140 Пропаганда бўлими — 34808, 136 Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135 Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими. Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими—29040, 50. Секретариат—34808, 115. Эълонлар бўлими—28142.

Р. 01891. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А. 1816.